

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ ЮРИДИЧНИЙ ІНСТИТУТ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
«ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»**

Кафедра конституційного, адміністративного і фінансового права

Олексій У.О., Гнатівська А.І., Латковський П.П., Марущак А.В.

СУДОВІ ТА ПРАВООХОРОННІ ОРГАНИ УКРАЇНИ

*навчально-методичний посібник з тестовими завданнями
для перевірки знання навчальної дисципліни «Судові та правоохоронні
органи України»*

Чернівці – 2021

Рекомендовано до друку
Навчально-методичною радою Національного університету
«Одеська юридична академія»
(протокол № 4 від 7 липня 2021 року).

Рецензенти:

Овчаренко О.М. – доктор юридичних наук, доцент, доцент кафедри адвокатури Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, член Науково-консультативної ради при Верховному Суді.

Остафійчук Л.А. – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри процесуального права юридичного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Автори:

Олексій У.О. – доктор філософії, кафедра конституційного, адміністративного і фінансового права Чернівецького юридичного інституту Національного університету «Одеська юридична академія»;
Гнатовська А.І. – к.ю.н., доцент, доцент кафедри конституційного, адміністративного і фінансового права Чернівецького юридичного інституту Національного університету «Одеська юридична академія»;
Латковський П.П. – к.ю.н., доцент, доцент кафедри конституційного, адміністративного і фінансового права Чернівецького юридичного інституту Національного університету «Одеська юридична академія»;
Марущак А.В. – к.ю.н., доцент, доцент кафедри конституційного, адміністративного і фінансового права Чернівецького юридичного інституту Національного університету «Одеська юридична академія».

Судові та правоохоронні органи України: навчально-методичний посібник з тестовими завданнями (для здобувачів вищої освіти денної та заочної форми навчання) / Олексій У.О., Гнатовська А.І., Латковський П.П., Марущак А.В., Чернівці, 2021. 75 с.

Навчально-методичний посібник з тестовими завданнями для перевірки знання навчальної дисципліни «Судові та правоохоронні органи України» підготовлено відповідно до вимог державних освітніх стандартів для викладачів закладів вищої освіти та здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, що навчаються за спеціальністю 081 «Право».

ТЕМА 1: ПРЕДМЕТ І СИСТЕМА КУРСУ «СУДОВІ ТА ПРАВООХОРОННІ ОРГАНИ УКРАЇНИ»

«Судові та правоохоронні органи» – це фундаментальна та базова навчальна дисципліна. Вивчає та досліджує дана галузь специфіку організації роботи та діяльності судових органів та судової системи України, діяльність та організацію роботи правоохоронних та правозахисних органів нашої країни, а також їх місце, яке вони відіграють в механізмі держави. Окрім того, судові та правоохоронні органи охоплюють велику кількість законодавчих актів, таких як:

Конституція України;

Закон України «Про судоустрій і статус суддів»;

Закон України «Про прокуратуру»;

Закон України «Про Службу безпеки України»;

Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність»;

Закон України «Про Національну поліцію» та інші.

Таким чином, судові та правоохоронні органи готують фундамент для вивчення в подальшому таких дисциплін як: адміністративне право та процес, конституційне право, кримінальне право, кримінальний процес, цивільне право, цивільний процес та інші навчальні дисципліни. Теорія держави і права розглядає суть держави, її функції, етапи розвитку. Висвітлює питання про право і законність. Все це має значення для розуміння суті правосуддя та правоохоронної діяльності.

Перед кожною державою однією з найважливіших функцій завжди виступає забезпечення праворядку в суспільстві, охорона прав та свобод громадян, а також контроль за дотриманням прав та свобод. Варто також зазначити, що призначенням права є регулювання суспільних відносин. Однією з найважливіших внутрішніх функцій держави є правоохоронна функція, що полягає у здійсненні правової охорони та захисті прав, свобод і законних інтересів фізичних і юридичних осіб, створенні умов для їх

безпеки, забезпечення громадського порядку, здійснення контролю і нагляду за додержанням законодавства і, за необхідності, застосування заходів примусу, здійснення правосуддя та забезпечення права кожного на справедливий суд.

Охоронна функція права – це зумовлена соціальним призначенням сторона правового впливу, яка спрямована на охорону загальноважливих, суспільних відносин, а реалізовується дана функція за допомогою правоохоронної діяльності. Так, під правоохоронною системою слід розуміти сукупність державно-правових засобів, методів, гарантій, що забезпечують захищеність особи від протиправних порушень.

Метою правоохоронної системи є охорона прав, свобод та інтересів особи. Держава встановлює систему юридичних норм, які регулюють найбільш значущі відносини між людьми, і вона також утворює систему органів (або регулює порядок утворення інших організацій і установ), призначених для охорони вказаних норм від порушень. Охорона права від посягань (правоохоронна діяльність) є конституційним обов'язком усіх державних інститутів.

Термін «правоохоронні органи» увійшов спочатку до суспільно-політичного, а потім – і до наукового обігу понад п'ятдесят років тому. Але й досі в науці не існує чітких критеріїв визначення системи правоохоронних органів, яка була би загальноновизнаною. Крім того, систему навчальної дисципліни «Судові та правоохоронні органи» становить вивчення питань, які пов'язані з правоохоронною діяльністю, а також характеристикою органів, що здійснюють таку діяльність і дослідженням принципів, на яких ґрунтується така діяльність.

Система дисципліни, що вивчається, охоплює також теми, присвячені організаційному забезпеченню діяльності судів, прокурорському нагляду та іншим напрямкам роботи прокуратури, виявленню і розслідуванню злочинів, наданню юридичної допомоги та інших правових послуг, а також побудові органів, що виконують ці правоохоронні функції. Вона

складається з двох підсистем: охоронювальних правових норм і правоохоронних органів, установ, організацій. Діяльність таких органів, а також повноваження, система, завдання, організація роботи та правовий статус осіб визначає предмет навчальної дисципліни «Судові та правоохоронні органи». Однозначно дисципліну «Судові та правоохоронні органи» варто віднести до визначальних, початкових навчальних дисциплін, що дає початкові знання про правоохоронну діяльність та правоохоронні органи. Крім цього, охоплення широкої нормативної бази дає можливість студентам навчитись працювати з законодавчими актами та аналізувати правову базу в тій чи іншій галузі.

Тестові завдання до теми:

1. Правоохоронна система це...?

- А) сукупність державно-правових засобів, методів, гарантій, що забезпечують захищеність особи від протиправних порушень;
- Б) сукупність способів, за допомогою яких захищають інтереси держави;
- В) один із видів державної діяльності, покликаний охороняти права осіб та інтереси держави;
- Г) докладне, різнобічне та глибоке вивчення системи судових органів України, а також вивчення правоохоронних органів в зарубіжних державах.

2. Метою правоохоронної системи є:

- А) регулювання прав, свобод та інтересів особи;
- Б) охорона прав свобод та інтересів особи;
- В) контроль прав, свобод та інтересів особи;
- Г) нагляд за дотриманням прав свобод та інтересів особи.

3. *Предметом навчальної дисципліни «Судові та правоохоронні органи України» є:*

А) положення про основи організації, систему, завдання і повноваження правоохоронних органів та статус посадових осіб, які працюють у цих органах;

Б) різнобічне та глибоке вивчення системи судів загальної юрисдикції та правозахисних органів України;

В) різнобічне та широке вивчення системи правоохоронних органів України, а також вивчення правоохоронних органів в зарубіжних державах;

Г) різнобічне та широке вивчення судової системи України, а також вивчення правоохоронних органів в зарубіжних державах.

4. *Навчальна дисципліна «Судові та правоохоронні органи України» є:*

А) комплексною, базовою юридичною дисципліною з вивчення організації державних судових та правоохоронних органів, правозахисних систем, їх завдань, принципів діяльності, функцій;

Б) вивчення правової, організаційної та наукової діяльності правозахисних систем;

В) дослідження та вивчення судової системи України та її характерних особливостей;

Г) вивченням системи та організації основ судових правоохоронних органів, їх завдань, принципів діяльності, функцій.

5. *До основних методів, якими врегульовано «Судові та правоохоронні органи» відносять:*

А) діалектичний, формально-юридичний, порівняльного аналізу, історичний;

Б) історичний, догматичний, експериментальний;

В) спостереження, експерименту, діалектичний;

Г) формально-юридичний, догматичний, синтезу, абстрагування.

6. З якими групами галузей права не взаємодіють «Судові та правоохоронні органи»:

А) цивільне право, конституційне право, кримінальний процес;

Б) адміністративне право, адміністративний процес, кримінальний процес;

В) цивільне право, конституційне право, митне право;

Г) кримінальний процес, теорія держави і права, адміністративний процес.

7. Під історичним методом розуміють:

А) застосування до пізнання предмета даної науки таких законів, як боротьба протилежностей, перехід нагромадженої певної кількості знань у нову якість, заперечення та таких категорій, як постійний розвиток системи органів, єдність форми і змісту судових та правоохоронних органів, наявність спільних можливих повноважень і дійсність таких повноважень тощо;

Б) вивчення судових та правоохоронних органів за допомогою основних законів формальної логіки;

В) виявленні реальних результатів впливу правових норм на процес утворення і функціонування судових та правоохоронних органів;

Г) опановуючи і досліджуючи знання про організацію і діяльність судових та правоохоронних органів, дослідник підходить до розуміння сучасних явищ через такі прийоми, що характеризують пізнання предмета з моменту його виникнення у процесі розвитку до сучасного функціонування.

8. *Правову регламентацію «Судових та правоохоронних органів становить»:*

А) Закон України «Про правову регламентацію правоохоронних органів України»;

Б) Закон України «Про судоустрій і статус суддів»;

В) Закон України «Про Конституційний Суд України»;

Г) Закон України «Про державний захист робітників суду і правоохоронних органів».

9. *Співвідношення навчальної дисципліни «Судові та правоохоронні органи в Україні» та навчальної дисципліни «Конституційне право» полягає у:*

А) можливості пізнання багатьох питань організації і діяльності суду, органів прокуратури, органів внутрішніх справ, органів Служби безпеки, адвокатури, юстиції, нотаріату вимагає загально-правового підходу до них, що дозволяє вивчити конкретні правові явища не у відриві від інших явищ, не в статичності, а в динаміці, розвитку, на фоні історичних подій, у порівнянні з накопиченим юридичним досвідом як в Україні, так і за її межами;

Б) можливості усвідомити основне призначення навчальної дисципліни «Конституційне право» – глибокий аналіз змісту діяльності всіх правоохоронних органів, пов'язаної з провадженням у справах про злочини;

В) можливості усвідомити загальне місце і призначення судових та правоохоронних органів в системі всіх органів державної влади, розкрити взаємозв'язки між ними, визначити основні конституційні принципи їх побудови і діяльності;

Г) можливості освітлення проблем, для яких дається загальна картина яка пов'язана з розглядом та вирішенням цивільних справ - справ про майнові та деякі немайнові суперечки в судах.

10. *До правоохоронних органів України відносять:*

А) Міністерство юстиції України, Конституційний Суд України, Кабінет Міністрів України;

Б) Служба Безпеки України, Прокуратура України, Адвокатура України, органи державного фінансового контролю;

В) Нотаріат України, Верховна Рада України, Міністерство закордонних справ України;

Г) Адвокатура України, Національне Антикорупційне Бюро України, Прикордонна служба України.

11. *Орган державної влади, діяльність якого спрямовано на підтримання законності і правопорядку, боротьбу зі злочинністю, охорону і захист прав, свобод і законних інтересів фізичних і юридичних осіб, власності:*

А) правотворчий орган, що має право законодавчої ініціативи;

Б) правоохоронний орган;

В) правовиховний орган;

Г) правовстановлюючий орган.

12. *Під способом вирішення соціально значущих конфліктів правового характеру, який реалізується шляхом розгляду і вирішення справи та постановлення рішення по ній розуміють поняття?*

А) правової системи;

Б) правосуддя;

В) правоохоронної системи;

Г) судової системи.

13. *Яка основна мета судово-правової реформи 2014 року?:*

А) привести судочинство України до європейських стандартів та забезпечити захист прав, свобод та законних інтересів громадян шляхом

своєчасного, ефективного і справедливого вирішення правових спорів на засадах верховенства права;

Б) криза правоохоронної системи та необхідність приведення судової та правоохоронної системи держави у відповідність із змінами, які спостерігалися в політиці, економіці;

В) необхідність створення нових правоохоронних органів;

Г) забезпечення впровадження в законодавство і практику судоустрою норм Конституції України.

14. Доповніть речення: «Судово-правова реформа у незалежній Україні проводилась за затвердженою постановою Верховної Ради України від 1992 року «.....судово-правової реформи».

А) Актом;

Б) Стратегією;

В) Законом;

Г) Концепцією.

15. Що відноситься до основних видів правоохоронної діяльності:

А) охорона надр землі;

Б) захист повітряних кордонів;

В) здійснення правосуддя;

Г) дотримання правопорядку державними органами.

ТЕМА 2: ПРАВОСУДДЯ ТА ЙОГО ПРИНЦИПИ

Правосуддя варто розглядати як особливу функцію державної влади, що здійснюється через розгляд і вирішення в судових засіданнях цивільних справ зі спорів, що стосуються прав та інтересів громадян, підприємств, установ, організацій, громадських об'єднань і кримінальних справ, та

застосування встановлених законом карних заходів щодо осіб, винних у вчиненні злочину, або виправдання невинних. Діяльність суду при здійсненні правосуддя спрямована на всемірне зміцнення законності і правопорядку, запобігання злочинам та іншим правопорушенням і має завданнями охорону від усяких посягань:

закріплених у Конституції України суспільного ладу, його політичної та економічної систем;

соціально-економічних, політичних та особистих прав і свобод громадян, проголошених і гарантованих Конституцією та законами України;

прав і законних інтересів підприємств, установ, організацій усіх форм власності, а також громадських об'єднань.

Держава визначає коло особливо важливих соціальних цінностей: життя, здоров'я, державна безпека, власність тощо, посягання які можуть привести до застосування судом заходів кримінального покарання.

Відповідно до ст. 124 Конституції України правосуддя в Україні здійснюється виключно судом. Делегування функцій судів, а також привласнення цих функцій іншими органами чи посадовими особами не допускається. Це Конституційне положення виключає можливість віднесення до правосуддя юрисдикційної діяльності будь яких інших органів держави чи посадових осіб. Юрисдикція судів поширюється на всі правовідносини, які виникають в державі. Суд є єдиним і виключним носієм функцій правосуддя, входить в систему державних органів, при цьому не розчиняючись в ній, а займаючи специфічне місце в цій класово-історичній організації.

Функція правосуддя є визначальною, оскільки органи судової влади переважно розглядають по суті всі правові конфлікти, що виникають в державі. До ознак, що виділяють правосуддя з поміж інших форм державної діяльності, необхідно віднести те, що правосуддя здійснюється тільки судами і неможливе делегування функцій судів іншими органами влади;

здійснюється способами, що чітко вказані в законі та на основі закону, а також здійснюється у процесуальній формі. Правосуддя здійснюється у визначеній законом формі судового процесу – у формі судових засідань, в яких беруть участь склад суду та інші учасники процесу, і які проводяться у відкритій, усній формі.

Судові засідання проходять за участю сторін – обвинувачення та захисту – у кримінальному процесі або позивача та відповідача – у цивільному процесі. Отже, судовий процес носить змагальний характер, що дозволяє суду всебічно, повно й об'єктивно розглянути справу і винести правильне рішення.

Судоустрій в Україні будується за принципами територіальності та спеціалізації і визначається законом. Суд утворюється, реорганізовується і ліквідується законом, проект якого вносить до Верховної Ради України Президент України після консультацій з Вищою радою правосуддя.

Верховний Суд є найвищим судом у системі судоустрою України. Відповідно до закону можуть діяти вищі спеціалізовані суди. З метою захисту прав, свобод та інтересів особи у сфері публічно-правових відносин діють адміністративні суди. Створення надзвичайних та особливих судів не допускається.

Крім цього правосуддя здійснюється на основі таких принципів як:

верховенства права,

рівності,

змагальності,

гласності,

відкритості судового процесу,

оскаржуваності та обов'язковості судових рішень.

Кожний з цих принципів дає можливість чинити справедливе, неупереджене правосуддя.

Таким чином, говорячи про правосуддя, в першу чергу, необхідно розуміти захист порушених прав та свобод у суді, вирішення спорів у

законний спосіб з ухваленням законного, обґрунтованого, справедливого рішення.

Суд, здійснюючи правосуддя на засадах верховенства права, забезпечує кожному право на справедливий суд та повагу до інших прав і свобод, гарантованих Конституцією і законами України, а також міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Кожному гарантується захист його прав, свобод та інтересів у розумні строки незалежним, безстороннім і справедливим судом, утвореним законом. Іноземці, особи без громадянства та іноземні юридичні особи мають право на судовий захист в Україні нарівні з громадянами і юридичними особами України. Доступність правосуддя для кожної особи забезпечується відповідно до Конституції України та в порядку, встановленому законами України.

Ніхто не може бути позбавлений права на розгляд його справи в суді, до юрисдикції якого вона віднесена процесуальним законом. Суддя розглядає справи, одержані згідно з порядком розподілу судових справ, установленим відповідно до закону. На розподіл судових справ між суддями не може впливати бажання судді чи будь-яких інших осіб.

Правосуддя в Україні здійснюється на засадах рівності всіх учасників судового процесу перед законом і судом незалежно від раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, мовних та інших ознак.

Суд створює такі умови, за яких кожному учаснику судового процесу гарантується рівність у реалізації наданих процесуальних прав та у виконанні процесуальних обов'язків, визначених процесуальним законом.

Тестові завдання до теми:

1. Судова влада в Україні реалізується шляхом здійснення правосуддя у формі:

- А) кримінального і цивільного законодавства;
- Б) кримінального, цивільного та адміністративного законодавства;
- В) кримінального, цивільного, адміністративного, конституційного законодавства;
- Г) кримінального, цивільного, адміністративного, господарського і конституційного законодавства.

2. Відповідно до Конституції України виключно судом в Україні здійснюється:

- А) правоохоронна діяльність;
- Б) правосуддя;
- В) підзаконність судової діяльності;
- Г) все перераховане вище.

3. Діяльність суду при здійсненні правосуддя спрямована на всемірне зміцнення, запобігання злочинам та іншим правопорушенням і має завданнями охорону від усяких посягань:

- А) правопорядку;
- Б) законності і правопорядку;
- В) законності;
- Г) законності, правопорядку та безпеки.

4. Завданням правосуддя є охорона від посягань:

- А) закріплених у Конституції України суспільного ладу, його політичної та економічної систем;

Б) соціально-економічних, політичних та особистих прав і свобод громадян, проголошених і гарантованих Конституцією та законами України;

В) прав і законних інтересів підприємств, установ, організацій усіх форм власності, а також громадських об'єднань;

Г) все перераховане вище;

5. *Правосуддя є однією з форм:*

А) приватної діяльності;

Б) приватної та державної діяльності;

В) державної діяльності;

Г) судової діяльності.

6. *Шляхом здійснення правосуддя судову владу в Україні реалізують:*

А) працівники суду а також суди;

Б) професійні судді та, у визначених законом випадках, присяжні;

В) незалежні та безсторонні суди, утворені згідно із законом в Україні;

Г) працівники суду, а також спеціально утворені судовими органами суди.

7. *В чому полягає специфічна ознака правосуддя?*

А) правосуддя здійснюється шляхом застосування законодавства;

Б) правосуддя здійснюється виключно судами шляхом застосування законодавства;

В) правосуддя здійснюється в процесуальній формі;

Г) все перераховане вище вірно.

8. *Правосуддя здійснюється способами,*

А) зазначеними в законі;

- Б) визначеними судом;
- В) постановлення рішення;
- Г) що носять процесуальний характер.

9. *Застосування державного примусу судом» визначається як:*

- А) ознака правосуддя;
- Б) принцип правосуддя;
- В) виконання судового рішення;
- Г) способи здійснення правосуддя.

10. *Під принципом слід розуміти, втручання у здійснення правосуддя, вплив на суд або суддів у будь-який спосіб, неповага до суду чи суддів, збирання, зберігання, використання і поширення інформації усно, письмово або в інший спосіб з метою дискредитації суду або впливу на безсторонність суду, заклики до невиконання судових рішень забороняються і мають наслідком відповідальність, установлену законом:*

- А) законності судів;
- Б) гласності судів;
- В) незалежності судів;
- Г) рівності.

11. *Принцип про право на справедливий суд передбачає:*

А) кожному гарантується захист його прав, свобод та інтересів у розумні строки незалежним, безстороннім і справедливим судом, утвореним законом;

Б) на справедливий й публічний розгляд справи упродовж розумного строку незалежним і безстороннім судом, встановленим законом, при визначенні цивільних прав і обов'язків особи чи при розгляді будь-якого кримінального обвинувачення, що пред'являється особі;

В) захист його прав, свобод та інтересів у розумні строки незалежним, безстороннім і справедливим судом, утвореним законом;

Г) гарантування захист його прав, свобод та інтересів у розумні строки справедливим судом, утвореним законом.

12. Принцип про рівність перед законом передбачає:

А) суд не створює умови, за яких учаснику судового процесу гарантується рівність у реалізації наданих процесуальних прав та у виконанні процесуальних обов'язків, визначених процесуальним законом;

Б) усі учасники судового процесу є рівними перед законом і судом;

В) суд створює такі умови, за яких кожному учаснику судового процесу гарантується рівність у реалізації наданих процесуальних прав та у виконанні процесуальних обов'язків, визначених процесуальним законом;

Г) гарантується рівність у реалізації наданих процесуальних прав та у виконанні процесуальних обов'язків, визначених процесуальним законом.

13. Професійна правнича допомога під час здійснення права на справедливий суд передбачає:

А) держава забезпечує надання професійної правничої допомоги безоплатно;

Б) всі мають право на професійну правничу допомогу;

В) у випадках, визначених законом, держава забезпечує надання професійної правничої допомоги безоплатно;

Г) кожен має право на професійну правничу допомогу.

14. Принцип гласності та відкритості судового процесу передбачає:

А) розгляд справи у закритому судовому засіданні допускається за вмотивованим рішенням суду виключно у випадках, визначених законом;

Б) розгляд справ у судах відбувається відкрито в усіх випадках;

- В) розгляд справи у закритому судовому засіданні допускається;
- Г) розгляд справи судами допускається виключно у випадках, визначених законом.

15. Судове рішення, яким закінчується розгляд справи в суді, ухвалюється:

- А) іменем Закону;
- Б) іменем України;
- В) Президентом України;
- Г) іменем Закону та України.

ТЕМА 3: СУДОВА ВЛАДА ТА СУДОВА СИСТЕМА УКРАЇНИ

Судова влада в Україні виступає окремою, незалежною гілкою влади, що має на меті здійснення правосуддя в країні. Наділена судова влада виключною компетенцією щодо розгляду та вирішення важливих справ, що несуть за собою настання юридичних наслідків. Відповідно до ст. 1 ЗУ «Про судоустрій і статус суддів» судова влада в Україні відповідно до конституційних засад поділу влади здійснюється незалежними та безсторонніми судами, утвореними згідно із законом. Усі суди України мають однакові завдання та принципи організації діяльності, керуються однаковим матеріальним та процесуальним законодавством, але кожен наділений власною компетенцією.

Верховний Суд – найвищий суд у системі судоустрою України, який забезпечує сталість та єдність судової практики у порядку та спосіб, визначені процесуальним законом. Конституційний Суд займає особливе місце у судовій системі та не належить до судів загальної юрисдикції. У судах загальної юрисдикції судочинство здійснюється у декількох інстанціях, кожна з яких має свої особливості Судову владу реалізують

професійні судді та, у визначених законом випадках, народні засідателі і присяжні шляхом здійснення правосуддя в рамках відповідних судових процедур.

Судочинство здійснюється Конституційним Судом України та судами загальної юрисдикції. Суди спеціалізуються на розгляді цивільних, кримінальних, господарських, адміністративних справ, а також справ про адміністративні правопорушення. У випадках, визначених законом, а також за рішенням зборів суддів відповідного суду може запроваджуватися спеціалізація суддів з розгляду конкретних категорій справ.

У місцевих загальних судах та апеляційних судах діє спеціалізація суддів із здійснення кримінального провадження щодо неповнолітніх.

Судова влада в Україні здійснюється судовою системою України. До судової системи входять Конституційний Суд України, який є єдиним органом конституційної юрисдикції та суди загальної юрисдикції.

Відповідно до ст. 124 Конституції України юрисдикцію судів поширено на всі правовідносини, що виникають у державі. Юрисдикція судів поділяється на конституційну і загальну. Відповідно, сучасну систему судів складають Конституційний Суд України і суди загальної юрисдикції. Загальна юрисдикція, своєю чергою, складається із цивільної, господарської, адміністративної та кримінальної.

Суди також мають юрисдикцію щодо вирішення окремих категорій справ про адміністративні правопорушення. В свою чергу суди загальної юрисдикції поділяються на загальні та спеціальні і становлять єдину судову систему. Так, загальні суди мають декілька інстанцій це місцеві суди, апеляційні суди та Верховний Суд України.

В складі першої інстанції діють місцеві загальні суди, місцеві господарські суди та місцеві адміністративні суди. До другої інстанції відносять загальні апеляційні суди, апеляційні господарські та апеляційні адміністративні суди. І до складу третьої інстанції входять, а саме у складі Верховного Суду діють: Велика Палата Верховного Суду, Касаційний

адміністративний суд, Касаційний господарський суд, Касаційний кримінальний суд та Касаційний цивільний суд.

Що стосується спеціальних судів то це Вищий антикорупційний суд України та Вищий суд з прав інтелектуальної власності. Кожний юрист повинен вміти визначити суд, компетентний вирішити певний правовий спір. Це може правильно зробити лише той юрист, який бездоганно знає, як організована система судів.

Конституційний Суд України є єдиним органом конституційної юрисдикції. Він почав діяти з 1996 р. Організація, повноваження та порядок діяльності КСУ визначаються Конституцією України та Законом України «Про Конституційний Суд України». Завданням КСУ є гарантування верховенства Конституції України як Основного Закону держави на всій території України. КСУ організаційно не пов'язаний із системою судів загальної юрисдикції, але має великий вплив на її діяльність.

Отже, судова влада в Україні виступає окремою гілкою, яка займає провідне місце серед інших гілок влади в країні і покликана захищати права і свободи громадян, конституційний лад країни, забезпечувати відповідність законодавчих актів та дотримання правопорядку.

Тестові завдання до теми:

1. *Судоустрій будується за принципами:*

- А) територіальності, інстанційності та пропорційності;
- Б) територіальності, спеціалізації та пропорційності;
- В) спеціалізації, інстанційності та пропорційності;
- Г) територіальності, інстанційності та спеціалізації.

2. *Систему судоустрою складають:*

- А) місцеві та апеляційні суди;

- Б) місцеві, апеляційні та касаційні суди;
- В) місцеві, апеляційні та Верховний суд України;
- Г) місцеві, апеляційні, касаційні та Верховний суд України.

3. *В чому полягає єдність системи судоустрою?*

- А) єдиний статус суддів;
- Б) обов'язковість для всіх судів правил судочинства, визначених законом;
- В) єдиний порядок організаційного забезпечення діяльності судів;
- Г) все перераховане вище.

4. *Як утворюються і ліквідовуються суди?*

- А) указом Президента України;
- Б) Законом;
- В) Іменем України;
- Г) Верховною Радою України за погодженням з Президентом України.

5. *Хто визначає кількість суддів у суді?*

- А) Державна судова адміністрація за погодженням з Вищою радою правосуддя;
- Б) Державна судова адміністрація за погодженням з Президентом України;
- В) Вища рада правосуддя;
- Г) Вища рада правосуддя за погодженням з Президентом України.

6. *Справи в судах розглядаються суддею, а у випадках, визначених процесуальним законом, -суддів, а також за участю.....*

- А) одноособово; колегією; присяжних;

- Б) та присяжними; з 5 суддів; народу;
- В) одноособово; з 5 суддів; народу;
- Г) одноособово; зборами; присяжних.

7. *Що віднесено до символів судової влади?*

- А) Державний Герб України і Державний Прапор України;
- Б) Український Герб держави і Державний Прапор України;
- В) Герб України і Державний Прапор України;
- Г) Герб і Прапор України.

8. *Місцевими загальними судами за чинним законодавством в Україні є:*

- А) районні суди, які утворюються в одному або декількох районах чи районах у містах, або у місті, або у районі (районах) і місті (містах);
- Б) окружні суди, які утворюються в одному або декількох округах чи округах у містах, або у місті, або у окрузі міста;
- В) міжрайонні суди, які утворюються в одному або декількох районах;
- Г) окружні суди, які утворюються в одному або декількох районах чи районах у містах, або у місті, або у районі (районах) і місті (містах).

9. *Що є підставами для утворення чи ліквідації суду?*

- А) зміна визначеної Законом системи судоустрою, необхідність забезпечення доступності правосуддя, оптимізації видатків державного бюджету або зміна адміністративно-територіального устрою;
- Б) зміна визначеної Законом України «Про судоустрій і статус суддів» системи судів;
- В) необхідність забезпечення доступності правосуддя;
- Г) зміна адміністративно-територіального устрою та зміна системи судів України.

10. *Відповідно до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» місцевими господарськими судами є:*

А) окружні суди, які утворюються в одному або декількох районах чи районах у містах, або у місті, або у районі (районах) і місті (містах);

Б) окружні господарські суди;

В) окружні та районні господарські суди;

Г) окружні, районні та міжрайонні господарські суди.

11. *Відповідно до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» місцевими адміністративними судами є:*

А) окружні суди, які утворюються в одному або декількох районах чи районах у містах, або у місті, або у районі (районах) і місті (містах);

Б) окружні адміністративні суди, а також інші суди, визначені процесуальним законом;

В) окружні та районні адміністративні суди;

Г) окружні, районні та міжрайонні адміністративні суди.

12. *Суддею апеляційного суду може бути особа, яка відповідає вимогам:*

А) стаж роботи на посаді судді не менше 3-х років і сукупний стаж 7 років;

Б) стаж роботи на посаді судді не менше 4-х років і сукупний стаж 8 років;

В) стаж роботи на посаді судді не менше 3-х років і сукупний стаж 8 років;

Г) стаж роботи на посаді судді не менше 5-ти років і сукупний стаж 7 років.

13. *Голова місцевого суду:*

А) призначається Верховним судом України;

- Б) обирається Верховною Радою України;
- В) призначається Державною судовою адміністрацією України;
- Г) обирається зборами суддів місцевого суду.

14. *Хто обирає на посаду та звільняє з посади Голову Верховного Суду України?*

- А) Пленум Верховного Суду;
- Б) З'їзд суддів;
- В) Вища рада правосуддя;
- Г) Велика палата Верховного Суду України.

15. *Незалежність судді забезпечується:*

- А) особливим порядком його призначення, притягнення до відповідальності, звільнення та припинення повноважень;
- Б) недоторканністю та імунітетом судді;
- В) незмінюваністю судді;
- Г) всі варіанти вірні.

16. *Судді гарантується перебування на посаді судді до досягнення ним:*

- А) 45 років;
- Б) 55 років;
- В) 65 років;
- Г) 70 років.

17. *Особи, яким у випадках, визначених процесуальним законом, та за їх згодою вирішують справи у складі суду разом із суддею або залучаються до здійснення правосуддя називаються:*

- А) присяжними;
- Б) народними засідателями;

- В) спеціалісти в галузі права;
- Г) всі варіанти вірні.

18. *Відбірковий іспит осіб, які беруть участь в доборі на посаду судді проводить:*

- А) Вища Рада правосуддя;
- Б) Вища кваліфікаційна комісія суддів України;
- В) Велика палата Верховного Суду України;
- Г) Національна школа суддів України.

19. *Незаконна відмова в доступі до правосуддя (у тому числі незаконна відмова в розгляді по суті позовної заяви, апеляційної, касаційної скарги тощо) або інше істотне порушення норм процесуального права під час здійснення правосуддя, що унеможливило реалізацію учасниками судового процесу наданих їм процесуальних прав та виконання процесуальних обов'язків або призвело до порушення правил щодо юрисдикції або складу суду тягне за собою:*

- А) кримінальну відповідальність судді;
- Б) дисциплінарну відповідальність судді;
- В) дострокове припинення повноважень судді;
- Г) догану.

20. *У разі неспроможності здійснювати повноваження за станом здоров'я за наявності медичного висновку, що надається медичною комісією, утвореною спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади з питань охорони здоров'я, за зверненням Вищої ради правосуддя суддю може бути:*

- А) звільнено з посади;
- Б) відсторонено з посади на певний термін;
- В) відправлено у відпустку;

Г) позбавлено статусу судді.

ТЕМА 4: КОНСТИТУЦІЙНИЙ СУД УКРАЇНИ

Конституційний Суд України є органом конституційної юрисдикції, який забезпечує верховенство Конституції України, вирішує питання про відповідність Конституції України законів України та у передбачених Конституцією України випадках інших актів, здійснює офіційне тлумачення Конституції України, а також інші повноваження відповідно до Конституції України.

Конституційний Суд України є колегіальним органом, який покликаний вирішувати питання конституційного характеру, а також приймати певні юридичні рішення. Після здобуття Україною незалежності, 3 червня 1992 року Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про Конституційний Суд України», що визначав порядок формування та функції цього органу. В період з 1992 по 1996 роки Конституційний Суд, як орган правосуддя фактично не діяв і вже з ухваленням чинної Конституції (28 червня 1996), а також Закону України «Про Конституційний Суд України» (16 жовтня 1996) було чітко визначено систему захисту конституції та початок реальної діяльності Конституційного Суду.

В Основному Законі йому відведено окремий розділ. В якому зазначається, що діяльність Конституційного Суду України ґрунтується на принципах верховенства права, незалежності, колегіальності, гласності, обґрунтованості та обов'язковості ухвалених ним рішень і висновків. Відбір кандидатур на посаду судді Конституційного Суду України здійснюється на конкурсних засадах у визначеному законом порядку.

Суддею Конституційного Суду України може бути громадянин України, який володіє державною мовою, на день призначення досяг сорока років, має вищу юридичну освіту і стаж професійної діяльності у сфері

права щонайменше п'ятнадцять років, високі моральні якості та є правником із визнаним рівнем компетентності. Суддя Конституційного Суду України не може належати до політичних партій, профспілок, брати участь у будь-якій політичній діяльності, мати представницький мандат, обіймати будь-які інші оплачувані посади, виконувати іншу оплачувану роботу, крім наукової, викладацької чи творчої.

Суддя Конституційного Суду України призначається на дев'ять років без права бути призначеним повторно. Суддя Конституційного Суду України набуває повноважень з дня складення ним присяги на спеціальному пленарному засіданні Суду. Конституційний Суд України на спеціальному пленарному засіданні Суду обирає зі свого складу Голову шляхом таємного голосування лише на один трирічний строк.

Вплив на суддю Конституційного Суду України у будь-який спосіб забороняється. Без згоди Конституційного Суду України суддю Конституційного Суду України не може бути затримано або утримувано під вартою чи арештом до винесення обвинувального вироку судом, за винятком затримання судді під час або відразу ж після вчинення тяжкого або особливо тяжкого злочину.

Суддю Конституційного Суду України не може бути притягнуто до відповідальності за голосування у зв'язку з ухваленням Судом рішень та надання ним висновків, за винятком вчинення злочину або дисциплінарного проступку. Крім того, на нього поширюється і ряд конституційних положень розділу «Правосуддя». Серед них слід відмітити те, що судочинство в Україні здійснюється і загальними судами, і Конституційним Судом України, а його рішення ухвалюються іменем України і є обов'язковими на території України. Характерна їх ознака полягає в тому, що вони є остаточними і не можуть бути оскаржені, на відміну від рішень судів загальної юрисдикції. Діяльність Конституційного Суду України ґрунтується на принципах верховенства права, незалежності,

колегіальності, рівноправності суддів, гласності, повного і всебічного розгляду справ та обґрунтованості прийнятих ним рішень.

Організація, повноваження та порядок діяльності Конституційного Суду України визначаються Конституцією України та Законом «Про Конституційний Суд України».

Суддів Конституційного Суду України призначають на посади терміном на 9 років:

Президент України,
Верховна Рада України
з'їзд суддів України.

Крім того, Конституційний Суд України проводить свої засідання відкрито, про що свідчить норма в Законі України «Про Конституційний Суд України», а саме:

розгляд справ на пленарних засіданнях Великої палати Конституційного Суду, Сенату Конституційного Суду здійснюється відкрито, за винятком закритої частини цих засідань, коли ухвалюється рішення, надається висновок, постановляється ухвала Суду;

закрите пленарне засідання допускається, якщо розгляд справи на відкритому пленарному засіданні може призвести до розголошення державної таємниці та (або) іншої інформації, що охороняється законом.

Суд розглядає питання щодо відповідності Конституції України (конституційності) чинних актів (їх окремих положень).

З метою захисту та відновлення прав особи Суд розглядає питання щодо відповідності Конституції України (конституційності) акта (його окремих положень), який втратив чинність, але продовжує застосовуватись до правовідносин, що виникли під час його чинності.

Тестові завдання до теми:

1. Конституційний Суд України є органом конституційної юрисдикції, який забезпечує..... Конституції України, вирішує питання про відповідність Конституції України законів України та у передбачених Конституцією України випадках інших актів, здійснює офіційне тлумачення Конституції України, а також інші повноваження відповідно до Конституції України:

- А) законність;
- Б) юридичну значимість;
- В) верховенство;
- Г) незалежність.

2. Конституційний Суд здійснює свою діяльність на засадах:

- А) верховенства, гласності, незалежності та колегіальності, повного і всебічного розгляду справ;
- Б) верховенства, рівності та відкритості;
- В) політичної нейтральності, прозорості, гуманності;
- Г) верховенства, незалежності, недоторканості.

3. Конституційний Суд України вирішує питання про:

- А) про відповідність актів застосування права Конституції України і приймає рішення про усунення правових колізій в актах українського законодавства;
- Б) про відповідність законів та інших правових актів Конституції України і дає офіційне тлумачення Конституції України та законів України;
- В) про відповідність законам України інших актів законодавства України і скасовує їх в разі невідповідності.
- Г) про відповідність актів органів місцевого самоврядування

Конституції України та законам України і скасовує їх в разі невідповідності.

4. *Який склад суддів Конституційного Суду України:*

- A) 16;
- Б) 18;
- В) 21;
- Г) 15.

5. *Конституційний Суд є повноважним здійснювати конституційне провадження, якщо у його складі є щонайменше:*

- A) 8 суддів;
- Б) 9 суддів;
- В) 10 суддів;
- Г) 12 суддів.

6. *Суддею Конституційного Суду може бути громадянин України, який:*

A) володіє державною мовою, на день призначення досяг 40 років, має вищу юридичну освіту і стаж професійної діяльності у сфері права щонайменше 15 років, високі моральні якості, є правником із визнаним рівнем компетентності;

Б) володіє державною мовою, на день призначення досяг 35 років, має вищу юридичну освіту і стаж професійної діяльності у сфері права щонайменше 15 років, високі моральні якості, є правником із визнаним рівнем компетентності;

В) володіє державною мовою, на день призначення досяг 40 років, має вищу юридичну освіту і стаж професійної діяльності у сфері права щонайменше 10 років, високі моральні якості, є правником із визнаним рівнем компетентності;

Г) володіє державною мовою, на день призначення досяг 35 років, має вищу юридичну освіту і стаж професійної діяльності у сфері права щонайменше 10 років, високі моральні якості, є правником із визнаним рівнем компетентності.

7. Суддя Конституційного Суду відповідно до ЗУ «Про Конституційний Суд України» має відповідати критерію:

- А) рівності;
- Б) неупередженості;
- В) політичної нейтральності;
- Г) всі варіанти вірні.

8. Скільки суддів Конституційного Суду України призначає з'їзд суддів України:

- А) шість;
- Б) сім;
- В) дев'ять

Г) з'їзд суддів України не призначає суддів Конституційного Суду України.

9. Конституційний Суд України приймає, видає:

- А) рішення, висновки, ухвали;
- Б) резолюції, вказівки, ухвали;
- В) акти, розпорядження, накази;
- Г) висновки, клопотання, накази.

10. Повноваження судді Конституційного Суду припиняються у разі:

- А) закінчення строку його повноважень;
- Б) досягнення ним сімдесяти років;

В) припинення громадянства України або набуття ним громадянства іншої держави, що встановлено в порядку, визначеному законом; набрання законної сили рішенням суду про визнання його безвісно відсутнім або оголошення померлим, визнання недієздатним або обмежено дієздатним;

Г) всі варіанти вірні.

11. *Рішення про звільнення з посади судді Конституційного Суду Суд ухвалює щонайменше ... від його конституційного складу:*

А) однією третьою;

Б) однією четвертиною;

В) двома третинами;

Г) двома четвертинами.

12. *У разі неспроможності судді Конституційного Суду України виконувати свої повноваження за станом здоров'я суддю може бути:*

А) відсторонено;

Б) звільнено;

В) відправлено у відпустку за станом здоров'я;

Г) позбавлено статусу судді.

13. *Суддів Конституційного Суду України призначає:*

А) Спільно Президент України та Верховна Рада України;

Б) Президент України, Верховна Рада України, Прем'єр-Міністр України;

В) Президент України, Верховна Рада України, з'їзд суддів України;

Г) Верховна Рада України, з'їзд суддів України, Кабінет Міністрів України.

14. *Закони та інші нормативно-правові акти можуть бути визнані Конституційним Судом України неконституційними:*

- А) лише повністю;
- Б) лише в окремій частині;
- В) повністю чи в окремій частині;
- Г) дане питання не визначається Конституцією України.

15. Суд ухвалює рішення і надає висновок:

- А) іменем закону;
- Б) іменем України;
- В) за згодою Верховної Ради України;
- Г) відповідно з Законом України.

16. Строк перебування на посаді судді Конституційного Суду:

- А) вісім років з правом повторного призначення;
- Б) дев'ять років з правом повторного призначення;
- В) вісім років без права повторного призначення;
- Г) дев'ять років без права повторного призначення.

ТЕМА 5: СТАТУС СУДДІВ. ДЕРЖАВНА СУДОВА АДМІНІСТРАЦІЯ УКРАЇНИ

Відповідно до ст. 1 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» судова влада в Україні відповідно до конституційних засад поділу влади здійснюється незалежними та безсторонніми судами, утвореними законом. Судову владу реалізують судді та, у визначених законом випадках, присяжні шляхом здійснення правосуддя у рамках відповідних судових процедур. Розв'язання тестів даної тематики дає можливість краще дослідити статус судді, його права та обов'язки, а також ознайомитися зі структурою органів судової влади. Суддя є недоторканим. Без згоди Вищої ради правосуддя суддю не може бути затримано або утримувано під вартою

чи арештом до винесення обвинувального вироку суду, за винятком затримання судді під час або відразу ж після вчинення тяжкого або особливо тяжкого злочину Суддю не може бути притягнуто до відповідальності за ухвалене ним судове рішення, за винятком вчинення злочину або дисциплінарного проступку.

Єдність системи судоустрою забезпечується:

- 1) єдиними засадами організації та діяльності судів;
- 2) єдиним статусом суддів;
- 3) обов'язковістю для всіх судів правил судочинства, визначених законом;
- 4) єдністю судової практики;
- 5) обов'язковістю виконання на території України судових рішень;
- 6) єдиним порядком організаційного забезпечення діяльності судів;
- 7) фінансуванням судів виключно з Державного бюджету України;
- 8) вирішенням питань внутрішньої діяльності судів органами суддівського самоврядування.

Якщо говорити про статус суддів, то варто зазначити що суддя здійснює правосуддя на основі Конституції і законів України, керуючись при цьому принципом верховенства права. Будь-яке втручання в діяльність суддів під час здійснення правосуддя забороняється законом.

Втручання у здійснення правосуддя, вплив на суд або суддів у будь-який спосіб, неповага до суду чи суддів, збирання, зберігання, використання і поширення інформації усно, письмово або в інший спосіб з метою дискредитації суду або впливу на безсторонність суду, заклики до невиконання судових рішень забороняються і мають наслідком відповідальність, установлену законом.

Про це положення свідчить недоторканість судді та наділення його імунітетом. Так, відповідно до закону, незалежність судді забезпечується:

- 1) особливим порядком його призначення, притягнення до відповідальності, звільнення та припинення повноважень;

- 2) недоторканністю та імунітетом судді;
- 3) незмінюваністю судді;
- 4) порядком здійснення правосуддя, визначеним процесуальним законом, тасмницею ухвалення судового рішення;
- 5) заборонаю втручання у здійснення правосуддя;
- 6) відповідальністю за неповагу до суду чи судді;
- 7) окремим порядком фінансування та організаційного забезпечення діяльності судів, установленим законом;
- 8) належним матеріальним та соціальним забезпеченням судді;
- 9) функціонуванням органів суддівського врядування та самоврядування;
- 10) визначеними законом засобами забезпечення особистої безпеки судді, членів його сім'ї, майна, а також іншими засобами їх правового захисту;
- 11) правом судді на відставку.

Для захисту професійних інтересів суддів та вирішення питань внутрішньої діяльності судів в Україні діє суддівське самоврядування – самостійне колективне вирішення зазначених питань суддями. Суддівське самоврядування в Україні здійснюється через:

- 1) збори суддів місцевого суду, апеляційного суду, вищого спеціалізованого суду (а у передбачених Законом випадках - апеляційної палати вищого спеціалізованого суду), Пленум Верховного Суду;
- 2) Раду суддів України;
- 3) з'їзд суддів України.

Також варто зазначити, що до структури також входить Вища кваліфікаційна комісія суддів України, Вища рада правосуддя та Національна школа суддів України. Суддівське самоврядування є однією з гарантій забезпечення незалежності суддів.

Діяльність органів суддівського самоврядування має сприяти створенню належних організаційних та інших умов для забезпечення

нормальної діяльності судів і суддів, утверджувати незалежність суду, забезпечувати захист суддів від втручання в їхню діяльність, а також підвищувати рівень роботи з кадрами у системі судів.

До питань внутрішньої діяльності судів належать питання організаційного забезпечення судів та діяльності суддів, соціальний захист суддів та їхніх сімей, а також інші питання, що безпосередньо не пов'язані зі здійсненням правосуддя.

До завдань суддівського самоврядування належить вирішення питань щодо:

- 1) забезпечення організаційної єдності функціонування органів судової влади;
- 2) зміцнення незалежності судів, суддів, захист професійних інтересів суддів, у тому числі захист від втручання в їхню діяльність;
- 3) участі у визначенні потреб кадрового, фінансового, матеріально-технічного та іншого забезпечення судів та контроль за дотриманням установлених нормативів такого забезпечення;
- 4) обрання суддів на адміністративні посади в судах у порядку, встановленому Законом;
- 5) призначення суддів Конституційного Суду України;
- 6) обрання суддів до складу Вищої ради правосуддя в порядку, встановленому законом.

Що стосується державної судової адміністрації України, то це державний орган у системі правосуддя, який здійснює організаційне та фінансове забезпечення діяльності органів судової влади у межах повноважень, установлених законом.

Державна судова адміністрація України підзвітна Вищій раді правосуддя у межах, визначених законом. Державна судова адміністрація України є державним органом у системі правосуддя, який здійснює організаційне та фінансове забезпечення діяльності органів судової влади у межах повноважень, установлених законом.

Державна судова адміністрація України підзвітна Вищій раді правосуддя у межах, визначених законом. Державна судова адміністрація України має територіальні управління. Рішення про утворення територіальних управлінь та визначення їх кількості приймається Державною судовою адміністрацією України за погодженням з Вищою радою правосуддя.

Правовий статус посадових осіб Державної судової адміністрації України, її територіальних управлінь визначається Законом України «Про державну службу». Державна судова адміністрація України є юридичною особою, має печатку із зображенням Державного Герба України та своїм найменуванням, самостійний баланс та рахунки в органах Державної казначейської служби України.

Тестові завдання до теми:

1. *Суддю не може бути затримано або утримувано під вартою чи арештом до винесення обвинувального вироку суду, за винятком затримання судді під час або відразу ж після вчинення тяжкого або особливо тяжкого злочину. Суддю не може бути притягнуто до відповідальності за ухвалене ним судове рішення, за винятком вчинення злочину або дисциплінарного проступку без згоди на це:*

- А) Президента України;
- Б) Верховного Суду України;
- В) Вищої ради правосуддя;
- Г) Генерального прокурора.

2. *«Мала судова реформа» проводилась в Україні:*

- А) 2000 році;
- Б) 2001 році;
- В) 1991 році;

Г) 1992 році.

3. Чинний закон України «Про судоустрій і статус суддів» був прийнятий Верховною Радою України:

- А) 10.04.2016;
- Б) 8.06.2011;
- В) 12.09.2011;
- Г) 2.06.2016.

4. Стаж роботи судді уповноваженого здійснювати кримінальне провадження щодо уповноваженого становить:

- А) п'ять років;
- Б) шість років;
- В) 8 років;
- Г) 10 років.

5. Інформація щодо справ, які знаходяться у провадженні суду розміщується:

- А) на офіційному веб-сайті суду;
- Б) на офіційному веб-сайті Верховного Суду України;
- В) в Єдиному державному реєстрі судових рішень;
- Г) на веб-сайті Вищої ради правосуддя.

6. Як здійснюється розподіл справ у суді?

- А) за допомогою автоматизованої системи суду;
- Б) в Єдиній судовій інформаційно-телекомунікаційній системі;
- В) за рішенням секретаря суду;
- Г) за рішенням голови суду.

7. Найвищим судом в системі судів загальної юрисдикції є?

- А) Вищий спеціалізований суд з прав інтелектуальної власності;

- Б) Верховний Суд України;
- В) Конституційний Суд України;
- Г) Вищий касаційний суд.

8. *Спеціальну перевірку щодо кандидата на посаду судді здійснює?*

- А) Вища рада правосуддя;
- Б) Верховний Суд України;
- В) Вища кваліфікаційна комісія суддів України;
- Г) Національна школа суддів України.

9. *Ким обирається на посаду голова суду?*

- А) збори суддів відповідного суду;
- Б) Вища рада правосуддя;
- В) апарат суду;
- Г) Державна судова адміністрація.

10. *Критеріями кваліфікаційного оцінювання судді є:*

- А) політична нейтральність;
- Б) професійна етика;
- В) дієдатність;
- Г) обізнаність.

11. *Судову палату очолює:*

- А) найстарший суддя;
- Б) голова суду;
- В) секретар судової палати;
- Г) голова судової палати.

12. *В складі апеляційного суду можуть утворюватися:*

- А) збори суддів апеляційного суду;

- Б) пленум апеляційного суду;
- В) судові палати з розгляду окремих категорій справ;
- Г) всі варіанти вірні.

13. Державним колегіальним органом суддівського врядування, який на постійній основі діє у системі правосуддя України є:

- А) Вища кваліфікаційна комісія суддів України;
- Б) Вища рада правосуддя;
- В) Державна судова адміністрація;
- Г) Національна школа суддів України.

14. Державною установою із спеціальним статусом у системі правосуддя, яка забезпечує підготовку висококваліфікованих кадрів для системи правосуддя та здійснює науково-дослідну діяльність є:

- А) Вища кваліфікаційна комісія суддів України;
- Б) Вища рада правосуддя;
- В) Державна судова адміністрація;
- Г) Національна школа суддів України.

15. Дисциплінарне провадження щодо судді здійснюють:

- А) дисциплінарні палати Вищої кваліфікаційної комісії суддів України;
- Б) дисциплінарні палати Вищої ради правосуддя;
- В) дисциплінарні палати утворені в суді;
- Г) слідчий суддя Верховного Суду України.

ТЕМА 6: ПРОКУРАТУРА УКРАЇНИ

Прокуратура України займає важливе місце в системі правоохоронних органів, яка виконує функцію нагляду за дотриманням та застосуванням

законів. У 2019 році відбулось суттєве реформування органів прокуратури як і в найменуванні так і в організації діяльності та реалізації функцій прокуратури в механізмі державного апарату.

Реформування прокуратури спрямоване на оптимізацію структури та повноважень даного органу у відповідність до європейських стандартів. Так, відповідно до Закону України «Про прокуратуру», прокуратура України становить єдину систему, яка в порядку, передбаченому Законом, здійснює встановлені Конституцією України функції з метою захисту прав і свобод людини, загальних інтересів суспільства та держави. міни відбуватимуться як у внутрішніх процесах (єдині стандарти, уніфікація, оптимізація, чесність та прозорість в оцінці та розвитку, в акценті на навчанні), так і у зовнішніх процесах (в сервісній функції для суспільства, ефективній роботі з громадянами).

Мета реформи – зробити ефективну прокуратуру, яка б користувалася повагою суспільства, в якій буде престижно працювати завдяки можливостям для справедливого кар'єрного зростання та професійного розвитку.

Стратегія прокуратури та реорганізація органів прокуратури включає в себе:

перезавантаження та оптимізацію організаційної структури органів прокуратури у відповідності до стратегічних напрямів діяльності та вимог суспільства;

нова кримінальна політика та стандарти діяльності прокурорів;

офіс генерального прокурора буде працювати у відповідності до нових пріоритетів кримінальної політики;

система рекомендацій та стандартів діяльності прокурорів виключить подвійні стандарти у застосуванні кримінального та кримінального процесуального законодавства на практиці, що сприятиме підвищенню ефективності розслідування;

прокуратура повинна орієнтуватися на суспільство та у своїй діяльності використовувати сучасні механізми комунікації з громадськістю;

нова модель людського та організаційного розвитку;

основу управління людськими ресурсами складатимуть кращі сучасні практики професійного розвитку та мотивації працівників прокуратури;

розробка оновленої процедури добору та стандартів професійної поведінки сприятиме якісному наповненню органу прокуратури фахівцями та підвищить рівень її професійного потенціалу;

справедлива система оцінювання якості роботи прокурора забезпечить умови для кар'єрного зростання відповідно до результатів особистих досягнень тощо.

Також необхідно зазначити, що прокуратура не належить до жодної з гілок влади, хоча в Конституції України норми, що регулюють діяльність органів прокуратури, закріплені в розділі «Правосуддя», однак віднести прокуратуру до судової гілки влади не можна. Це більше як суміжні органи, які між собою співпрацюють, так як прокуратура бере участь у судових засіданнях. Функції прокуратури України здійснюються виключно прокурорами. Делегування функцій прокуратури, а також привласнення цих функцій іншими органами чи посадовими особами не допускається.

На прокуратуру в Україні згідно зі ст. 131-1 Конституції України покладаються:

підтримання публічного обвинувачення в суді;

організація і процесуальне керівництво досудовим розслідуванням;

вирішення відповідно до закону інших питань під час кримінального провадження;

нагляд за негласними та іншими слідчими і розшуковими діями органів правопорядку;

представництво інтересів держави в суді у виключних випадках і в порядку, що визначені законом.

Варто зазначити, що прокуратура займає окреме самостійне місце в структурі органів державної влади та в державному механізмі.

Окрім цього прокуратура здійснює представництво інтересів в суді як громадян так і держави, здійснює підтримання державного обвинувачення, нагляд за дотриманням законів тощо. Таким чином, однією з найголовніших функцій прокуратури варто вважати саме здійснення нагляду і не тільки за дотриманням законодавства, а й здійсненням оперативно-розшукової діяльності з боку органів, що проводять досудове розслідування. Крім цього прокуратура взаємодіє і з:

Президентом України,
Верховною Радою України,
Службою Безпеки України,
Національною поліцією України,
Державним бюро розслідувань,
Вищою радою правосуддя тощо.

Прокуратура відіграє суттєву роль в системі органів, що виконують правоохоронні функції та в боротьбі зі злочинністю. Реформування даного органу ще триває, однак прокуратура України – самостійний орган державної влади в системі правоохоронних органів, що здійснює захист прав та свобод громадян, захист державного ладу у способи та методи передбачені в законі.

Окрім цього, прокуратура здійснює свою діяльність на засадах:

- 1) верховенства права та визнання людини, її життя і здоров'я, честі і гідності, недоторканності і безпеки найвищою соціальною цінністю;
- 2) законності, справедливості, неупередженості та об'єктивності;
- 3) територіальності;
- 4) презумпції невинуватості;
- 5) незалежності прокурорів, що передбачає існування гарантій від незаконного політичного, матеріального чи іншого впливу на прокурора щодо прийняття ним рішень при виконанні службових обов'язків;

- 6) політичної нейтральності прокуратури;
- 7) недопустимості незаконного втручання прокуратури в діяльність органів законодавчої, виконавчої і судової влади;
- 8) поваги до незалежності суддів, що передбачає заборону публічного висловлювання сумнівів щодо правосудності судових рішень поза межами процедури їх оскарження у порядку, передбаченому процесуальним законом;
- 9) прозорості діяльності прокуратури, що забезпечується відкритим і конкурсним зайняттям посади прокурора, вільним доступом до інформації довідкового характеру, наданням на запити інформації, якщо законом не встановлено обмежень щодо її надання;
- 10) неухильного дотримання вимог професійної етики та поведінки.

Тестові завдання до теми:

1. *Систему прокуратури України становлять:*

- А) Офіс Генерального прокурора, окружні прокуратури;
- Б) Офіс Генерального прокурора, обласні прокуратури, окружні прокуратури;
- В) Офіс Генерального прокурора, обласні прокуратури, окружні прокуратури, Спеціалізована антикорупційна прокуратура;
- Г) Офіс Генерального прокурора, обласна прокуратура, Спеціалізована антикорупційна прокуратура.

2. *У структурі Офісу Генерального прокурора утворюються:*

- А) департаменти та відділи;
- Б) департаменти та управління»
- В) департаменти та Генеральна інспекція;
- Г) департаменти, управління, відділи та Генеральна інспекція.

3. Здійснення нагляду за додержанням законів під час проведення оперативно-розшукової діяльності, досудового розслідування Національним антикорупційним бюро України це одна з функцій:

- А) Офісу Генерального прокурора;
- Б) Спеціалізованої антикорупційної прокуратури;
- В) Окружної прокуратури;
- Г) Генерального прокурора.

4. На прокуратуру за Законом України «Про прокуратуру» з зазначених функцій не покладається:

- А) підтримання державного обвинувачення в суді;
- Б) нагляд за додержанням законів органами, що провадять оперативнорозшукову діяльність, дізнання, досудове слідство;
- В) нагляд за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах, а також при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян;
- Г) нагляд за діяльністю правоохоронних органів.

5. Принцип незалежності прокурорів відповідно до Закону України «Про прокуратуру» передбачає:

- А) відкритий і конкурсний порядок зайняття посади прокурора;
- Б) існування гарантій від незаконного політичного, матеріального чи іншого впливу на прокурора щодо прийняття ним рішень при виконанні службових обов'язків;
- В) не втручання в діяльність прокуратури з боку інших органів державної влади;
- Г) визнання людини, її життя і здоров'я, честі і гідності, недоторканності і безпеки найвищою соціальною цінністю.

6. *Генеральний прокурор особисто звітує про діяльність органів прокуратури шляхом надання узагальнених статистичних та аналітичних даних перед:*

- А) Президентом України;
- Б) Верховною Радою України;
- В) перед Радою прокурорів;
- Г) Кабінетом Міністрів України.

7. *На який термін призначають прокурора?*

- А) на 5 років;
- Б) на 7 років;
- В) на 10 років;
- Г) безстроково.

8. *Генеральний прокурор призначається на посаду:*

- А) Президентом України за згодою Верховної Ради України;
- Б) Верховною Радою України;
- В) Президентом України після консультацій із Вищою радою правосуддя;
- Г) Верховною Радою України після консультацій із Кваліфікаційнодисциплінарною комісією прокурорів.

9. *Який строк повноважень Генерального прокурора?*

- А) 4 роки;
- Б) 5 років;
- В) 6 років;
- Г) 7 років.

10. *Хто здійснює призначення прокурорів на адміністративну посаду?*

- А) Генеральний прокурор;
- Б) Генеральний прокурор за погодженням з Вищою радою правосуддя;
- В) Генеральний прокурор за погодженням з Радою прокурорів України;
- Г) Генеральний прокурор за рекомендацією з Радою прокурорів України.

11. Прокурором окружної прокуратури може бути призначений громадянин України, який має вищу юридичну освіту, стаж роботи в галузі права не менше?

- А) двох років;
- Б) трьох років;
- В) чотирьох років;
- Г) п'яти років.

12. Дисциплінарне провадження щодо прокурорів здійснює:

- А) Вища рада правосуддя;
- Б) Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія прокурорів;
- В) відповідний орган, що здійснює дисциплінарне провадження;
- Г) Всеукраїнська конференція прокурорів.

13. Найвищим органом прокурорського самоврядування відповідно до Закону України «Про Прокуратуру є:

- А) Всеукраїнська конференція прокурорів;
- Б) Рада прокурорів України;
- В) З'їзд прокурорів України;
- Г) Вища рада правосуддя.

14. Який граничний строк повноважень прокурора?

- А) 55 років;
- Б) 60 років;
- В) 65 років;
- Г) безстроково.

15. *Прокурорське самоврядування - це самостійне колективне вирішення прокурорами питань внутрішньої діяльності прокуратури з метою:*

- А) забезпечення організаційної єдності функціонування органів прокуратури, підвищення якості роботи прокурорів;
- Б) зміцнення незалежності прокурорів, захисту від втручання в їх діяльність;
- В) участі у визначенні потреб кадрового, фінансового, матеріальнотехнічного та іншого забезпечення прокурорів, а також контролю за додержанням установлених нормативів такого забезпечення;
- Г) всі варіанти вірні.

ТЕМА 7: МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ. НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ УКРАЇНИ

Головним органом виконавчої влади у напрямку захисту прав та свобод громадян, ведення боротьби зі злочинністю, захист держави та громадян від протиправних посягань, забезпечення та охорона громадського порядку, безпека дорожнього руху є Міністерство внутрішніх справ України. Так, відповідно до положення «Про Міністерство внутрішніх справ» Міністерство внутрішніх справ України (МВС) є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України. Міністерство внутрішніх справ України у своїй діяльності керується Конституцією та законами

України, указами Президента України та постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, актами Кабінету Міністрів України, іншими актами законодавства.

Міністерство внутрішніх справ забезпечує формування державної політики у сферах:

забезпечення охорони прав і свобод людини,

інтересів суспільства і держави,

протидії злочинності,

підтримання публічної безпеки і порядку,

надання поліцейських послуг;

захисту державного кордону та охорони суверенних прав України в її виключній (морській) економічній зоні;

цивільного захисту, захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій та запобігання їх виникненню, ліквідації надзвичайних ситуацій, рятувальної справи, гасіння пожеж, пожежної та техногенної безпеки, діяльності аварійно-рятувальних служб, а також гідрометеорологічної діяльності;

міграції (імміграції та еміграції), у тому числі протидії нелегальній (незаконній) міграції, громадянства, реєстрації фізичних осіб, біженців та інших визначених законодавством категорій мігрантів.

Міністерство внутрішніх справ України у процесі виконання покладених на нього завдань взаємодіє в установленому порядку з іншими державними органами, допоміжними органами і службами, утвореними Президентом України, тимчасовими консультативними, дорадчими та іншими допоміжними органами, утвореними Кабінетом Міністрів України, органами місцевого самоврядування, об'єднаннями громадян, громадськими спілками, профспілками та організаціями роботодавців, відповідними органами іноземних держав і міжнародних організацій, а також з підприємствами, установами та організаціями.

Що стосується Національної поліції України – це центральний орган виконавчої влади, який служить суспільству шляхом забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку. Після реформування в 2015 році Міністерства внутрішніх справ і виокремлення Національної поліції в окремий орган Міністерство внутрішніх справ виконує функцію політичного управління, політичної координації і в певній мірі господарського забезпечення цього органу.

З прийняттям Закону України «Про Національну поліцію» розпочалось реформування правоохоронної системи України. Відбулись значні зміни у системі та функціях поліції, здійснено заходи, які сприяли підвищенню престижу поліції та підвищенню ефективності діяльності даного органу.

Так, основними завданнями Національної поліції відповідно до Закону України «Про Національну поліцію» є надання поліцейських послуг у сферах:

- 1) забезпечення публічної безпеки і порядку;
- 2) охорони прав і свобод людини, а також інтересів суспільства і держави;
- 3) протидії злочинності;
- 4) надання в межах, визначених законом, послуг з допомоги особам, які з особистих, економічних, соціальних причин або внаслідок надзвичайних ситуацій потребують такої допомоги.

Систему поліції складають:

- 1) центральний орган управління поліцією;
- 2) територіальні органи поліції.

До складу апарату центрального органу управління поліції входять організаційно поєднані структурні підрозділи, що забезпечують діяльність керівника поліції, а також виконання покладених на поліцію завдань. У складі поліції функціонують:

- 1) кримінальна поліція;

- 2) патрульна поліція;
- 3) органи досудового розслідування;
- 4) поліція охорони;
- 5) спеціальна поліція;
- 6) поліція особливого призначення.

Структуру центрального органу управління поліції затверджує керівник поліції за погодженням з Міністром внутрішніх справ України. Штатний розпис (штат) поліції затверджує керівник поліції. Кошторис поліції затверджує керівник поліції за погодженням з Міністром внутрішніх справ України.

Територіальні органи поліції утворюються як юридичні особи публічного права в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі, районах, містах, районах у містах та як міжрегіональні (повноваження яких поширюються на декілька адміністративно-територіальних одиниць) територіальні органи у межах граничної чисельності поліції і коштів, визначених на її утримання.

Територіальні органи поліції утворює, ліквідує та реорганізовує Кабінет Міністрів України за поданням Міністра внутрішніх справ України на підставі пропозицій керівника поліції. Структуру територіальних органів поліції затверджує керівник поліції за погодженням з Міністром внутрішніх справ України. Штатний розпис (штат) та кошторис територіальних органів поліції затверджує керівник поліції. Керівники територіальних органів поліції призначаються на посади та звільняються з посад керівником поліції за погодженням з Міністром внутрішніх справ України. Заступників керівників територіальних органів поліції призначає на посади та звільняє з посад керівник територіального органу поліції.

У своїй діяльності поліція керується Конституцією України, міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, цим та іншими законами України, актами Президента України та постановами Верховної Ради України, прийнятими

відповідно до Конституції та законів України, актами Кабінету Міністрів України, а також виданими відповідно до них актами Міністерства внутрішніх справ України, іншими нормативно-правовими актами. Взаємовідносини у сферах діяльності поліції з відповідними органами інших держав та міжнародними організаціями базуються на міжнародних договорах, а також на установчих актах та правилах міжнародних організацій, членом яких є Україна.

У відповідності до ст. 17 Закону України «Про Національну поліцію» поліцейським є громадянин України, який склав Присягу поліцейського, проходить службу на відповідних посадах у поліції і якому присвоєно спеціальне звання поліції.

Поліцейський має службове посвідчення та спеціальний жетон. Зразки та порядок видання службових посвідчень та спеціальних жетонів затверджує Міністр внутрішніх справ України. Звертаючись до особи, або у разі звернення особи до поліцейського, поліцейський зобов'язаний назвати своє прізвище, посаду, спеціальне звання та пред'явити на її вимогу службове посвідчення, надавши можливість ознайомитися з викладеною в ньому інформацією, не випускаючи його з рук. У разі вчинення протиправних діянь поліцейські несуть кримінальну, адміністративну, цивільно-правову та дисциплінарну відповідальність відповідно до закону. Поліцейські мають єдиний однострій. Зі змісту Закону України «Про Національну поліцію» від 02 липня 2015 року вбачається, що функції та завдання органів і підрозділів поліції направлені на забезпечення внутрішньої безпеки держави. Зокрема, у законі закріплено обов'язок поліції протидіяти злочинності, що і вказує на те, що функції всіх її органів та підрозділів направлені на забезпечення економічного (фінансового) захисту держави.

Проте, не всі органи й підрозділи поліції наділені цими функціями, а тому вони здійснюють цей захист опосередковано, шляхом співпраці з уповноваженими на те органами й підрозділами (передають певні відомості

чи матеріали тощо). Своєю чергою, у Національній поліції України існує орган, який безпосередньо забезпечує економічну безпеку держави. На сьогодні таким органом є Департамент стратегічних розслідувань Національної поліції України і відповідно його підрозділи.

Тестові завдання до теми:

1. Яким нормативно-правовим актом врегульовано діяльність Міністерства внутрішніх справ?

- A) Законом України «Про Міністерство внутрішніх справ»;
- Б) Постановою «Про Міністерство внутрішніх справ»;
- В) Указом «Про Міністерство внутрішніх справ»;
- Г) Конституцією України.

2. Що не належить до основних завдань МВС при формування державної політики у сферах:

A) охорони прав і свобод людини, інтересів суспільства і держави, протидії злочинності, забезпечення публічної безпеки і порядку, а також надання поліцейських послуг;

Б) захисту державного кордону та охорони суверенних прав України в її виключній (морській) економічній зоні;

В) нагляд за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах, а також при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян;

Г) міграції (імміграції та еміграції), у тому числі протидії нелегальній (незаконній) міграції, громадянства, реєстрації фізичних осіб, біженців та інших визначених законодавством категорій мігрантів.

3. Основною функцією МВС є:

- A) здійснення правосуддя;

Б) забезпечення реалізації державної політики щодо боротьби із злочинністю;

В) здійснення оперативно-розшукової функції;

Г) нагляд за дотриманням законності.

4. *Міністерство внутрішніх справ є центральним органом?*

А) законодавчої влади;

Б) виконавчої влади;

В) судової влади;

Г) не належить до жодної гілки влади.

5. *МВС очолює Міністр, який призначається на посаду за поданням:*

А) Президента України;

Б) Верховної Ради України;

В) Кабінету Міністра України;

Г) Прем'єр Міністра України.

6. *До системи органів Міністерства внутрішніх справ не входять:*

А) Міжвідомчий науково-дослідний центр з проблем з організованою злочинністю при РНБО України;

Б) Департамент інформатизації;

В) органи фінансового контролю;

Г) Департамент фінансово-облікової політики.

7. *Завданнями поліції є надання поліцейських послуг у сферах:*

А) забезпечення публічної безпеки і порядку;

Б) охорони прав і свобод людини, а також інтересів суспільства і держави;

- В) протидії злочинності;
- Г) всі варіанти вірні.

8. *Коли було прийнято Закон України «Про Національну поліцію України»?*

- А) 02.07.2015;
- Б) 07.11.2015;
- В) 15.09.2016;
- Г) 25.10. 2016.

9. *Постійне інформування органів державної влади та органів місцевого самоврядування, а також громадськості про свою діяльність у сфері охорони та захисту прав і свобод людини, протидії злочинності, забезпечення публічної безпеки і порядку, це принцип:*

- А) верховенства права;
- Б) законності;
- В) відкритості та прозорості;
- Г) неупередженості.

10. *У складі поліції не функціонує:*

- А) органи досудового розслідування;
- Б) патрульна поліція;
- В) спеціальна поліція;
- Г) слідче управління кримінальної поліції.

11. *Територіальні органи поліції утворює, ліквідовує та реорганізовує:*

- А) Міністр внутрішніх справ;
- Б) Кабінет Міністрів України;
- В) керівник Національної поліції України;

Г) Міністерство внутрішніх справ.

12. Поліцейський зобов'язаний:

А) професійно виконувати свої службові обов'язки відповідно до вимог нормативно-правових актів, посадових (функціональних) обов'язків, наказів керівництва;

Б) надавати невідкладну, зокрема домедичну і медичну, допомогу особам, які постраждали внаслідок правопорушень, нещасних випадків, а також особам, які опинилися в безпорадному стані або стані, небезпечному для їхнього життя чи здоров'я;

В) поважати і не порушувати прав і свобод людини;

Г) всі варіанти вірні.

13. Поліцейським є громадянин України який:

А) проходить службу на відповідних посадах у поліції і якому присвоєно спеціальне звання поліції;

Б) склав Присягу поліцейського, проходить службу на відповідних посадах у поліції і якому присвоєно спеціальне звання поліції.

В) обов'язково проходив військову службу;

Г) вільно володіє державною мовою та має юридичну освіту.

14. Поліція відповідно до покладених на неї завдань здійснює:

А) здійснює превентивну та профілактичну діяльність, спрямовану на запобігання вчиненню правопорушень;

Б) охорони прав і свобод людини, інтересів суспільства і держави, протидії злочинності, забезпечення публічної безпеки і порядку, а також надання поліцейських послуг;

В) захисту державного кордону та охорони суверенних прав України в її виключній (морській) економічній зоні;

Г) всі варіанти вірні.

15. Що не належить до превентивних поліцейських заходів?

- А) перевірка документів особи;
- Б) проведення експертизи;
- В) поліцейське піклування;
- Г) проникнення до житла чи інше володіння особи.

ТЕМА 8. СЛУЖБА БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ ТА ОРГАНИ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ

Ще одним органом з правоохоронними функціями спеціального призначення є Служба Безпеки України, який здійснює забезпечення державної безпеки та дотримання прав та свобод людини та громадянина, здійснює боротьбу з тероризмом, протидію розвідувально-підривній діяльності проти України, контррозвідувальний захист державного суверенітету, територіальної цілісності, оборонного потенціалу, кібербезпеки, інформаційної безпеки тощо.

Діяльність Служби безпеки України врегульовано в Законі України «Про Службу безпеки України», а також і в інших нормативно-правових актах: Законі України «Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю», Законі України «Про контррозвідувальну діяльність та інших.

Відповідно до Закону України «Про Службу Безпеки України», Служба безпеки України – державний орган спеціального призначення з правоохоронними функціями, який забезпечує державну безпеку України, а також:

- 1) протидію розвідувально-підривній діяльності проти України;
- 2) боротьбу з тероризмом;

3) контррозвідувальний захист державного суверенітету, конституційного ладу і територіальної цілісності, оборонного і науково-технічного потенціалу, кібербезпеки, економічної та інформаційної безпеки держави, об'єктів критичної інфраструктури;

4) охорону державної таємниці.

Підпорядковується даний орган Президенту України. Після проведення реформування дещо звузились функції Служби Безпеки України, і фактично відбулось перетворення в орган що забезпечує державну безпеку та територіальну цілісність. Діяльність Служби безпеки України, її органів і співробітників ґрунтується на засадах законності, поваги до прав і гідності особи, позапартійності та відповідальності перед народом України. В оперативно-службовій діяльності Служба безпеки України дотримується принципів поєднання єдиноначальності і колегіальності, гласності і конспірації.

Діяльність Служби безпеки України здійснюється на основі дотримання прав і свобод людини. Органи і співробітники Служби безпеки України повинні поважати гідність людини і виявляти до неї гуманне ставлення, не допускати розголошення відомостей про особисте життя людини. У виняткових випадках з метою припинення та розкриття державних злочинів окремі права та свободи особи можуть бути тимчасово обмежені у порядку і межах, визначених Конституцією та законами України.

Неправомірне обмеження законних прав та свобод людини є неприпустимим і тягне за собою відповідальність згідно з законодавством. Орган Служби безпеки України у разі порушення його співробітниками при виконанні службових обов'язків прав чи свобод людини повинен вжити заходів до поновлення цих прав та свобод, відшкодування заподіяної моральної і матеріальної шкоди, притягнення винних до відповідальності.

Служба безпеки України на вимогу громадян України у місячний строк зобов'язана дати їм письмові пояснення з приводу обмеження їх прав

чи свобод. Такі особи мають право оскаржити до суду неправомірні дії посадових (службових) осіб та органів Служби безпеки України.

Реформування Служби безпеки України стартувало у 2019 році з розробки нового законопроекту про Службу. Її основна мета – закріпити нові пріоритети в роботі та зробити СБУ більш ефективною. Реформа надасть спецслужбі дієві механізми для того, аби краще реагувати на загрози, які постають у сучасному світі. В результаті реформи діяльність Служби буде зосереджена на таких ключових напрямках: контррозвідувальна протидія загрозам державній безпеці боротьба з тероризмом забезпечення кібербезпеки захист державного суверенітету та територіальної цілісності охорона державної таємниці. СБУ відмовиться від невластивих спецслужбі функцій. Відбудеться чітке розмежування компетенцій з іншими безпековими органами. Служба не буде займатися боротьбою з економічною злочинністю, а зосередиться на контррозвідувальному захисті об'єктів критичної інфраструктури.

Зараз доволі поширена практика, коли прокурори та слідчі правоохоронних органів залучають співробітників СБУ до проведення обшуків, інших слідчих і оперативно-розшукових дій. У суспільства складається хибне уявлення, що справу розслідує СБУ.

Наприклад, тільки протягом 2019 року до СБУ надійшли близько 7 тис. доручень слідчих (прокурорів) від інших правоохоронних органів. Більшість із них не належать до компетенції Служби. Після реформи прокурори та слідчі правоохоронних органів не зможуть залучати співробітників СБУ до проведення відповідних процесуальних та оперативно-розшукових заходів у межах кримінальних проваджень, що не віднесені до підслідності спецслужби. Це буде чітко заборонено новим законом і змінами до кримінального процесуального законодавства.

Що стосується органів досудового розслідування то тут варто згадати правоохоронні органи, що здійснюють діяльність пов'язану з збиранням, дослідженням і оцінкою доказів з метою попередження та

розкриття злочинів. Такими органами є слідчі підрозділи Національної поліції, органів безпеки, органів, що здійснюють контроль за додержанням податкового законодавства, органів Державного бюро розслідувань, підрозділи детективів, підрозділ внутрішнього контролю Національного антикорупційного бюро України.

Досудове розслідування – діяльність компетентних правоохоронних органів, що полягає у збиранні, дослідженні, оцінці, перевірці та використанні доказів з метою попередження, запобігання та розкриття злочинів, встановлення об'єктивної істини, забезпечення правильного застосування закону, та закінчується винесенням правозастосовного акту за її наслідками.

Оперативні підрозділи органів Національної поліції, органів безпеки, Національного антикорупційного бюро України, Державного бюро розслідувань, органів, що здійснюють контроль за додержанням податкового і митного законодавства, органів Державної прикордонної служби України здійснюють слідчі (розшукові) дії та негласні слідчі (розшукові) дії в кримінальному провадженні за письмовим дорученням слідчого, прокурора, а підрозділ детективів, оперативно-технічний підрозділ та підрозділ внутрішнього контролю Національного антикорупційного бюро України – за письмовим дорученням детектива або прокурора Спеціалізованої антикорупційної прокуратури.

Під час виконання доручень слідчого, прокурора співробітник оперативного підрозділу користується повноваженнями слідчого.

Співробітники оперативних підрозділів (крім підрозділу детективів, підрозділу внутрішнього контролю Національного антикорупційного бюро України) не мають права здійснювати процесуальні дії у кримінальному провадженні за власною ініціативою або звертатися з клопотаннями до слідчого судді чи прокурора.

Доручення слідчого, прокурора щодо проведення слідчих (розшукових) дій та негласних слідчих (розшукових) дій є обов'язковими

для виконання оперативним підрозділом. Відповідно, під час проведення досудового розслідування вчиняються слідчі (розшукові) та негласні слідчі (розшукові) дії, які дають можливість зібрати всі необхідні докази для об'єктивного і справедливого вирішення справи в суді.

Слідчі (розшукові) дії є діями, спрямованими на отримання (збирання) доказів або перевірку вже отриманих доказів у конкретному кримінальному провадженні. Підставами для проведення слідчої (розшукової) дії є наявність достатніх відомостей, що вказують на можливість досягнення її мети.

Негласні слідчі (розшукові) дії - це різновид слідчих (розшукових) дій, відомості про факт та методи проведення яких не підлягають розголошенню.

Негласні слідчі (розшукові) дії проводяться у випадках, якщо відомості про злочин та особу, яка його вчинила, неможливо отримати в інший спосіб.

Тестові завдання до теми:

1. До завдань Служби Безпеки України належать:

А) захист державного суверенітету, конституційного ладу, територіальної цілісності;

Б) захист державного суверенітету, конституційного ладу, територіальної цілісності, економічного, науково-технічного і оборонного потенціалу України;

В) попередження, виявлення, припинення та розкриття кримінальних правопорушень проти миру і безпеки людства, тероризму, корупції та організованої злочинної діяльності у сфері управління і економіки та інших протиправних дій, які безпосередньо створюють загрозу життєво важливим інтересам України;

Г) всі варіанти вірні.

2. *В оперативно-службовій діяльності Служба безпеки України дотримується принципів?*

- А) єдиноначальності і колегіальності;
- Б) гласності і конспірації;
- В) єдиноначальності і колегіальності, гласності і конспірації;
- Г) єдиноначальності, колегіальності, гласності, конспірації і рівності.

3. *Що не входить до системи СБУ?*

- А) Центральне управління та регіональні органи;
- Б) органи військової контррозвідки;
- В) навчальні та науково-дослідні заклади;
- Г) Генеральне управління СБУ.

4. *Служба безпеки України підпорядковується:*

- А) Прем'єр-міністру України;
- Б) Міністерству внутрішніх справ;
- В) Президенту України;
- Г) Кабінету Міністрів України.

5. *Голову СБУ призначає та звільняє з посади:*

- А) Верховна Рада України;
- Б) Президент України;
- В) Кабінет Міністрів України;
- Г) Верховна Рада України за поданням Президента України.

6. *Постійний контроль за діяльністю СБУ, а також дотриманням законодавства здійснюється:*

- А) Верховна Рада України;
- Б) Міністр внутрішніх справ України;
- В) Кабінет Міністрів України;

Г) Міністерство внутрішніх справ.

7. *До органів досудового розслідування відносять:*

А) органів, що здійснюють контроль за додержанням податкового законодавства;

Б) органів Державного бюро розслідувань;

В) підрозділи детективів, підрозділ внутрішнього контролю Національного антикорупційного бюро України.

Г) всі варіанти вірні.

8. *Дії спрямовані на отримання (збирання) доказів або перевірку вже отриманих доказів у конкретному кримінальному провадженні є?*

А) слідчими (розшуковими) діями;

Б) негласними слідчими (розшуковими) діями;

В) завданням досудового розслідування;

Г) обшук.

9. *З метою перевірки і уточнення відомостей, які мають значення для встановлення обставин кримінального правопорушення, слідчий, прокурор має право провести.....?*

А) обшук;

Б) огляд;

В) слідчий експеримент;

Г) допит.

10. *Голова Служби безпеки України щорічно подає звіт про діяльність Служби безпеки України:*

А) Прем'єр-міністру України;

Б) Верховній Раді України;

В) Президентом України;

Г) Президенту та Верховній Раді України.

11. Колегія Служби безпеки України:

А) визначає шляхи виконання покладених на Службу безпеки України завдань, приймає рішення з основних напрямів і проблем оперативнослужбової діяльності та роботи з кадрами;

Б) відповідає за фінансування, матеріально-технічне та соціальнопобутове забезпечення діяльності Служби безпеки України;

В) контролює діяльність всіх органів Служби безпеки України;

Г) всі варіанти вірні.

12. Закон України «Про службу безпеки України» прийнято у:

А) 1992 р.;

Б) 1998 р.;

В) 2008 р.;

Г) 2014 р.

13. Діяльність Служби безпеки України, її органів і співробітників не ґрунтується на засаді:

А) законності;

Б) поваги до прав і гідності особи;

В) партійності;

Г) відповідальності перед народом України.

14. До органів Служби безпеки України приймаються на такій основі:

А) конкурсній;

Б) добровільній;

В) договірній;

Г) всі варіанти вірні.

15. Працівники Служби безпеки України, яких притягнуто до відповідальності за вчинення адміністративного корупційного правопорушення або кримінального правопорушення:

- А) переводяться на посаду нижчого рівня;
- Б) звільняються зі служби;
- В) відсторонюються від роботи на певний термін;
- Г) отримують догану.

ТЕМА 9: ОРГАНИ ТА УСТАНОВИ ЮСТИЦІЇ

Міністерство юстиції України є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що:

забезпечує формування та реалізує державну правову політику, державну політику з питань банкрутства, у сфері нотаріату, організації примусового виконання рішень судів та інших органів (посадових осіб), державної реєстрації актів цивільного стану, державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень, державної реєстрації обтяжень рухомого майна, державної реєстрації юридичних осіб, громадських формувань, що не мають статусу юридичної особи, та фізичних осіб – підприємців, реєстрації статуту територіальної громади м. Києва, реєстрації статутів Національної академії наук та національних галузевих академій наук, державної реєстрації друкованих засобів масової інформації та інформаційних агентств як суб'єктів інформаційної діяльності, у сфері виконання кримінальних покарань та пробації, у сфері правової освіти населення;

забезпечує формування державної політики у сфері архівної справи і діловодства та створення і функціонування державної системи страхового фонду документації.

Міністерство юстиції – це центральний орган виконавчої влади діяльність якого координується Кабінетом Міністрів України.

Міністерство юстиції є державним органом з питань банкрутства. Міністерство юстиції України захищає людину, її права та власність, забезпечує виконання договорів, зменшує рівень повторної злочинності та забезпечує безкоштовний юридичний захист людини, яка опинилась в складній життєвій ситуації.

Міністерство юстиції створює умови для прозорого, швидкого та ефективного надання послуг кожній особі, забезпечуючи легкість ведення бізнесу, підвищуючи ступінь суспільної довіри та впевненості. До основних цінностей Міністерства юстиції слід віднести:

верховенство права; забезпечення дотримання прав і свобод людини та громадянина; законність; відкритість і прозорість; відповідальність та підзвітність; професійність і постійне удосконалення.

Основними цілями, які ставить перед собою Міністерство юстиції є: сприяння забезпеченню справедливого правосуддя шляхом формування доброчесних органів судового врядування,

вдосконалення процесу судового оскарження рішень органів виконавчої влади, впровадження інституту мирових суддів, які обираються народом,

запровадження класичного суду присяжних;

забезпечення впровадження ефективного механізму виконання рішень Європейського суду з прав людини та вирішення структурних і системних проблем, констатованих у його рішеннях,

забезпечення захисту прав та інтересів України під час урегулювання спорів, розгляду у закордонних юрисдикційних органах справ за участю іноземного суб'єкта та України;

посилення ефективності системи надання безоплатної правової допомоги кожному, хто не має можливості самотійно захищати свої права

та інтереси, розбудова ефективної системи доступу до правової інформації, у тому числі за рахунок цифровізації відповідних сервісів;

підвищення гарантій прав потерпілих від насильницьких кримінальних правопорушень, їх близьких родичів і членів сім'ї шляхом Державне підприємство «Національні інформаційні системи» впровадження механізму оперативного відшкодування державою завданої їм шкоди з подальшим стягненням відповідного боргу у порядку регресу;

перехід до єдиного нотаріату із забезпеченням доступності базових нотаріальних дій для соціально незахищених верств населення;

надання права нотаріусам забезпечувати докази, встановлювати факти, а також реєструвати шлюби;

створення Єдиного реєстру нотаріальних дій та електронного нотаріального архіву як складових електронної системи нотаріату;

делегування деяких повноважень у сфері нотаріату органу професійного саморегулювання нотаріальної діяльності;

впровадження надійної системи державної реєстрації, яка гарантуватиме непорушність прав на нерухомість та бізнес: перехід від моделі швидкого реагування до ризикоорієнтованої моделі запобігання рейдерським діям;

розширення можливості здійснення окремих реєстраційних дій в автоматичному режимі без участі державного реєстратора, а також запровадження надання витягів / інформації з Єдиного державного реєстру та Державного реєстру прав на порталі Дія;

впорядкування діяльності відокремлених підрозділів іноземних юридичних осіб; вдосконалення процедур банкрутства державних підприємств тощо.

Міністерство юстиції є органом, уповноваженим на забезпечення проведення перевірки, передбаченої Законом України «Про очищення влади». Міністерством керує Міністр юстиції України. Міністр також спрямовує і координує діяльність Укрдержархіву, здійснення заходів інших

органів центральної влади, що належать до компетенції Мін'юсту. Основні принципи, на яких базує свою діяльність Міністерство Юстиції України та його органи базуються на дотриманні основних прав і свобод громадянина, верховенства права та прозорості. Саме ці принципи закладають фундамент в діяльності органів Міністерства Юстиції України.

Основною метою діяльності органів юстиції є зміцнення усіх інститутів держави та державної влади в Україні. Реформування, які відбуваються в нашій країні не залишили осторонь і Міністерство юстиції, відбулось об'єднання територіальних управлінь в міжрегіональні управління.

Основними завданнями Мін'юсту є:

1) забезпечення формування та реалізація державної правової політики, політики з питань банкрутства;

2) забезпечення формування державної політики у сфері архівної справи і діловодства та створення і функціонування державної системи страхового фонду документації;

3) забезпечення формування та реалізація державної політики у сфері державної реєстрації актів цивільного стану, державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень, державної реєстрації обтяжень рухомого майна, державної реєстрації юридичних осіб, громадських формувань, що не мають статусу юридичної особи, та фізичних осіб - підприємців, реєстрації статуту територіальної громади м. Києва, реєстрації статутів Національної академії наук та національних галузевих академій наук, державної реєстрації друкованих засобів масової інформації та інформаційних агентств як суб'єктів інформаційної діяльності;

4) здійснення загального управління у сфері надання безоплатної первинної правової допомоги та безоплатної вторинної правової допомоги тощо.

Тестові завдання до теми:

1. *Міністерство юстиції це – ?*

А) центральний орган виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Президентом України;

Б) центральний орган виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України;

В) центральний орган виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Верховною Радою України;

Г) головний орган виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України.

2. *Що з переліченого не входить до структури Міністерства юстиції?*

А) патронатна служба, департамент публічного права, територіальні управління;

Б) департамент міжнародного права, департамент з питань люстрації, відділ режимно-секретної роботи;

В) управління взаємодії з органами державної влади, департамент пробації, сектор мобілізаційної роботи та територіальної оборони;

Г) адміністративно-господарський департамент, патронатна служба, управління антикорупційного бюро, територіальні управління.

3. *До завдань Міністерства юстиції відповідно до положення «Про Міністерство юстиції України» не належать:*

А) забезпечення формування державної політики у сфері архівної справи і діловодства та створення і функціонування державної системи страхового фонду документації;

Б) забезпечення проведення перевірки, передбаченої Законом України «Про очищення влади»;

В) проведення перевірки щодо дотримання законодавства з боку правоохоронних органів;

Г) здійснення загального управління у сфері надання безоплатної первинної правової допомоги та безоплатної вторинної правової допомоги.

4. *Міністра Міністерства юстиції призначає на посаду:*

А) Президент України;

Б) Верховна Рада України за поданням Прем'єр Міністра України;

В) Президент України за поданням Прем'єр Міністра України;

Г) Кабінет Міністрів України.

5. *Міністерство юстиції як юридичну особу у цивільно-правових відносинах представляє:*

А) заступник Міністра юстиції України;

Б) перший заступник Міністра юстиції України;

В) Міністр юстиції України;

Г) представник Президента у КМУ.

6. *Міжрегіональне управління юстиції очолює начальник, якого призначає на посаду:*

А) державний секретар Міністерства юстиції;

Б) Кабінет Міністрів України;

В) Прем'єр Міністр України;

Г) Міністр Міністерства юстиції України.

7. *До установ та органів Міністерства юстиції України належать:*

А) Державні адвокатські об'єднання;

Б) Державні нотаріальні контори і Державна виконавча служба;

В) Інститут підвищення кваліфікації суддів;

Г) третейські суди;

8. *Повноваженнями Міністерства юстиції України щодо організації діяльності різних інституцій є:*

А) організація роботи установ нотаріату;

Б) організаційне забезпечення судів;

В) організація діяльності адвокатських об'єднань;

Г) організація діяльності органів досудового розслідування.

9. *До державних підприємств та установ Міністерства юстиції України не належать:*

А) Державне підприємство «Українська правова інформація»;

Б) Державне підприємство «Національні інформаційні системи»;

В) Інститут підвищення кваліфікації суддів;

Г) Центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників юстиції.

10. *Коли було прийнято Положення «Про Міністерство юстиції України»?*

А) 09.06.2015 р.;

Б) 23.10.2014 р.;

В) 02.07.2014 р.;

Г) 10.11.2015 р.

11. *Для погодженого вирішення питань, що належать до компетенції Мін'юсту, обговорення найважливіших напрямів його діяльності у Мін'юсті може утворюватися?*

А) управління;

Б) департамент;

В) рада;

Г) колегія.

12. Граничну чисельність державних службовців та працівників Мін'юсту затверджує?

- А) Міністерство юстиції України;
- Б) Кабінет Міністрів України;
- В) Секретар Міністерства юстиції;
- Г) Прем'єр Міністр України.

13. Структуру апарату Міністерства юстиції України затверджує?

- А) Прем'єр Міністр;
- Б) Міністр;
- В) Кабінет Міністрів України;
- Г) Секретар Міністерства юстиції.

14. Державний секретар Мін'юсту призначається на посаду?

- А) Кабінетом Міністрів;
- Б) Прем'єр Міністром;
- В) Міністром;
- Г) Президентом України.

15. Державний секретар Міністерства юстиції України призначається на посаду строком на?

- А) 4 роки з правом повторного призначення;
- Б) 5 років з правом повторного призначення;
- В) 4 роки без права повторного призначення;
- Г) 5 років без права повторного призначення.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бондаренко І. Правоохоронні органи України та їх функції. *Право України*. 2005. № 7. С. 53-56.
2. Бандурка О.М. Оперативно-розшукова діяльність: Національний ун-т внутрішніх справ. Харків, 2002. 336 с.
3. Булкат М. С. До питання про формування ознак судової влади. *Судова апеляція*. 2017. № 1. С. 6-12.
4. Будаков М.О. Організаційно-правові засади діяльності спеціальних служб держав НАТО/СБУ. Науковий координаційний центр Національна академія. Київ. Видавництво НА СБ України, 2018. 188 с.
5. Бичков І. Г. Місце органів конституційної юрисдикції в механізмі стримувань і противаг демократичної правової держави: дис. канд. юрид. наук: 12.00.01. Харків, 2021. 238 с.
6. Городовенко В.В. Принципи судової влади: монографія. Харків. *Право*. 2018. 448 с.
7. Гуйван П.Д. Суд, встановлений законом: сутність та значення поняття. *Правові новели*. № 8. 2019. С. 170–175.
8. Конституція України : Закон України від 28.06.1996р. 254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. ст. 141.
9. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 р. № 4651-VI. *Офіційний вісник України*. 2012. № 37. Ст. 1370.
10. Кравченко І. А., Колодочка О.Є. Поняття правосуддя та особливості його здійснення в Україні. *Журнал східноєвропейського права*. 2019. № 63. С. 52-58.
11. Коваль В. М. Перспективи та шляхи розвитку судового адміністрування в Україні. *Вісник господарського судочинства*. 2013. № 3. С. 48–50.
12. Лапкін А. В. Організація судових та правоохоронних органів України: навч. посіб. у схемах . Вид. 7-ме, змін. і допов. Харків : Право, 2018. 170 с.

13. Марочкін І.Є., Москвич Л.М., Каркач П.М. та ін. Організація судових та правоохоронних органів. Харків, 2014. 448 с.
14. Назаров І.В. Органи судової влади України. влади. *Вісник Верховного Суду України*. 2007. № 10. С. 9- 13.
15. Нор В. Т. Судові та правоохоронні органи України. В.Т. Нор, Н. П. Анікіна, Н. Р. Бобечко. Львів, 2012. 240 с.
16. Овчаренко О. М. Відповідальність суддів як елемент принципу верховенства права. *Право України*. 2014. № 4. С. 212-219.
17. Овчаренко О.М., Діхтярь А.В. Адвокатська етика у соціальних мережах: проблемні аспекти. *Порівняльно-аналітичне право*. № 1. 2020. С. 612-616.
18. Організація судових та правоохоронних органів: навч. посіб.; відп. ред. О. О. Овсяннікова, І. В. Юревич. Харків: Право, 2017. 238 с.
19. Остафійчук Л. А. Принципи врегулювання спору за участю судді. *Проблеми законності*. 2019. Вип. 146. С. 256–268.
20. Остафійчук Л.А. Повага до суду і суддів як соціальна та правова цінність. *Порівняльно-аналітичне право*. 2016. № 5. С. 320–325.
21. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 05.08.2021 № 1402-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text>
22. Про Конституційний Суд України: Закон України від 11.04.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2136-19#Text>
23. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014 № 1697-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18#Text>
24. Про Національну поліцію : Закон України від 2 липня 2015 року № 580-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>
25. Про Службу Безпеки України: Закон України від 25.03.1992. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-12#Text>
26. Про Міністерство юстиції. Постанова Кабінету Міністрів України від 02.07.2014. № 228. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/228-2014-%D0%BF#Text>

27. Про Міністерство внутрішніх справ України. Постанова Кабінету Міністрів України від 28.10.2015 р. № 878. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/878-2015-%D0%BF#Text>

28. Селіванов А.О. Питання теорії конституційного правосуддя в Україні. *Актуальні питання сучасного розвитку конституційного правосуддя*. К.: Логос, 2010. 276 с.

29. Судоустрій України. С.В. Ківалов, Ю.Є. Полянський, М.В. Косюта, В.В. Долежан. К : Юрінком Інтер, 2011. 384 с.

30. Стрижак А. Конституційний Суд України як інститут забезпечення та захисту конституційної законності. *Вісник Конституційного суду України*. 2018. № 1. С.101-111.

31. Стефанчук М.М. Теоретико-методологічні та організаційно-правові засади реалізації прокуратурою України представницької функції: автореф. дис. докт. юрид. наук. 12.00.10. Національна академія прокуратури України. К, 2018. 40 с.

32. Тесленко М. Окремі аспекти взаємовідносин Конституційного Суду України і суддів загальної юрисдикції. *Право України*. 2003. № 12. С. 6-11.

33. Фіолевський Д.П. Судова влада і правоохоронна система в Україні. Київ : Кондор, 2016. 322 с.

34. Швед І.І. Місце органів прокуратури у механізмі забезпечення конституційної безпеки держави. Автореф. дис. канд. юрид. наук: 12.00.02. Ужгород, 2018. 16 с.

35. Штанько О.Ф. Про вдосконалення системи досудового слідства в Україні. Проблеми пенітенціарної теорії і практики. К., 2001. № 6. С. 19-24.